

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Ondřeje Kubů a přísedících Marie Druskové a Bc. Marie Čapkové v hlavním líčení konaném dne **24. 10. 2024** v Českých Budějovicích

takto:

Obžalovaná

██████████, narozená ██████████ v ██████████, ██████████, trvale bytem ██████████, ██████████ č.p. ██████████, toho času ve vazbě ve Vazební věznici ██████████,

uznává se vinnou, že

dne **6. 4. 2024** v době od 20:00 hodin do 21:48 hodin ve ██████████, okres ██████████, ve společně obývaném bytě ve ██████████. patře domu č.p. ██████████ v ulici ██████████, se záměrem usmrtit svou matku poškozenou ██████████, narozenou ██████████, o kterou se starala a která spala v ložnici na posteli, této převlékla neprodyšný PVC sáček přes hlavu, přes něj utáhla kolem krku elektrický kabel, aby jí znemožnila dýchat, a poté, co si myslela, že poškozená zemřela, jí kabel a sáček z hlavy sundala a vyhodila do odpadkového koše v bytě a vše oznámila na tísňovou linku 155 s tím, že poškozenou zabila, protože už nevládala se o ni starat, přičemž ke smrti poškozené nedošlo, této byla následně přivolanou zdravotnickou záchrannou službou poskytnuta zdravotní péče a byla převezena do Nemocnice ██████████, čímž způsobila poškozené ██████████ drobné oděrky s podkožním krevním výronem v okolí v krajině zevní poloviny pravého obočí, podkožní krevní výron na bradě vlevo pod ústním koutkem, překrvení spojivek levého oka, strangulační rýhu na krku a známky dušení (sufokace) s přechodnou krátkodobou poruchou vědomí (bezvědomí), tedy poranění, které je ze soudně lékařského hlediska považováno za lehké (ublížení na zdraví) s dobou léčení kolem 2 týdnů,

tedy

dopustila se jednání, které bezprostředně směřovalo k dokonání trestného činu v úmyslu jiného usmrtit, když k dokonání trestného činu nedošlo,

čímž spáchala

zločin vražda podle § 140 odst. 1 trestního zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 140 odst. 1 trestního zákoníku za užití ustanovení § 58 odst. 2 písm. b), odst. 6 trestního zákoníku k **trestu odnětí svobody** v délce **4 (čtyři) roky**.

Podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku se obžalovaná pro výkon tohoto trestu zařazuje do **věznice s ostrahou**.

Podle § 99 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku a § 99 odst. 3, 4 trestního zákoníku se obžalované ukládá **ochranné léčení protialkoholní ve formě ústavní**.

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu se obžalované ukládá povinnost zaplatit na náhradě škody poškozené společnosti **Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky**, IČO 47114975, se sídlem Praha 9, Dražobejlova 1404/4, částku **55 428 Kč**.

Odůvodnění:

1. Obžalovaná v úvodu hlavního líčení po poučení předsedou senátu dobrovolně a bez nátlaku prohlásila, že je vinna jednáním popsáním v obžalobě Krajského státního zastupitelství v Českých Budějovicích sp. zn. KZV 11/2024 a souhlasila s popisem skutku a právní kvalifikací tam uvedenou, čímž splnila všechny požadavky pro aplikaci § 206c trestního řádu.
2. V souladu s ustanovením § 206c odst. 3, 6 trestního řádu soud vzhledem k dosud shromážděným důkazům, které prohlášení viny obžalované jednoznačně podporují, a za souhlasu státního zástupce prohlášení viny obžalované přijal a dále neprováděl v tomto směru dokazování. V návaznosti na to také do výroku o vině přebral skutkové a právní výroky obžaloby.
3. Po prohlášení viny obžalovanou bylo na místě rozhodovat o trestu, ochranném opatření a náhradě škody, přičemž k této otázce vedl soud dokazování výsledkem obžalované, čtením svědeckých výpovědí, znaleckým posudkem a listinnými důkazy označenými podrobně níže.

I. Zjištění podstatná pro ukládání trestů a ochranného opatření

4. Skutkový popis jednání obžalované uvedený ve výroku tohoto rozsudku jednoznačně zachycuje objektivní stránku jejího jednání. Pokud jde o motivaci a další kontext jejího jednání, má je soud prokázané výpověďmi obžalované a svědky, jejichž výpovědi z přípravného řízení byly v hlavním čtení čteny se souhlasem stran, a to konkrétně [REDAKCE] (č.l. 198-200 trestního spisu), [REDAKCE] (č.l. 195-197 trestního spisu), [REDAKCE] (č.l. 201-205 trestního spisu) a [REDAKCE] (č.l. 234-235 trestního spisu), a rovněž listinnými důkazy, zejména úředním záznamem hlídky Policie ČR včetně souvisejících materiálů (č.l. 212-215 trestního spisu), protokolem o lékařském vyšetření při ovlivnění alkoholem (č.l. 217 trestního spisu), zprávou Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje včetně záznamů hovorů na tísňovou linku (č.l. 237-239 trestního spisu), úředními záznamy včetně fotografií mobilního telefonu [REDAKCE] (č.l. 250-254 trestního spisu), a [REDAKCE] (č.l. 255-258 trestního spisu), a konečně i odborným vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví analýza dat a zkoumání nosičů dat včetně zajištěných dat a souvisejících materiálů (č.l. 148-180 trestního spisu). Na základě těchto podkladů lze konstatovat, že obžalovaná dlouhodobě pečovala o své stárnoucí rodiče, a po úmrtí svého otce v [REDAKCE] pečovala dále o svou matku. Jejich vztah byl hodnocen jako obžalovanou a její matkou, tak okolím jako velmi dobrý, stejně jako péče obžalované o poškozenou. Během roku 2023 probíhala péče obžalované o matku stále ještě poměrně bezproblémově, byť již v té době měla obžalovaná dlouhodobé potíže s alkoholem. Na začátku roku 2024 se zhoršil psychický vztah poškozené a také její zdraví, narostly její úzkostné stavy, a výrazně klesala její ochota trávit čas bez přítomnosti obžalované. V důsledku toho docházelo k omezování pracovního vytížení obžalované, stejně jako k omezení jejích

Shodu s prvopisem potvrzuje Renata Pospíšilová

kontaktů se synem [REDACTED]. Rušení [REDACTED] dokládá vedle výpovědi svědkyně [REDACTED] i elektronická konverzace obžalované. Zároveň je patrné, že právě tyto aktivity pomáhaly výrazným způsobem obžalované udržovat její duševní rovnováhu. Obžalovaná se situaci snažila řešit se svědkyní [REDACTED], snažila se poškozené zajistit náhradní společnost, a to i prostřednictvím svědkyně [REDACTED], a dosáhnout úpravy její medikaci. Tyto kroky však ve výsledku nebyly úspěšné. Obžalovaná nakonec řešila celou situaci snahou vyhovět své matce a zároveň propadala čím dále více závislosti na alkoholu, což byl pro ni zjevně a dlouhodobě únikový způsob řešení obtížných situací. Podle názoru soudu lze tuto situaci označit skutečně za tragickou, neboť měla zjevně toliko dvě nežádoucí řešení. Buďto musela obžalovaná setrvat v nastolené situaci a snažit se dál vyhovět potřebám své matky, což by jí ale i přes její ochotu a snahu dále výrazně ničilo, nebo se přes odpor matky mohla pokusit zajistit péči o ni jiným způsobem, což by nepochybně vnímala její matka velmi úkorně. Obžalovaná však nakonec volila řešení, které nelze označit za tragické, ale pouze za zločinné. Pod vlivem alkoholu se ve večerních hodinách dne 6. 4. 2024, kdy jí měl původně navštívit její syn, rozhodla zabít svou matku udušením, k čemuž použila sáček a z vedlejšího pokoje přinesený kabel. Během tohoto jednání od svého záměru upustila, a přesvědčena o pravděpodobném usmrcení své matky i zděšena svým jednáním volala svědkyni [REDACTED], a následně zdravotní záchrannou službu. Tragickým vyústěním jejího rozhodnutí spáchat trestný čin naopak jednoznačně je to, že obžalovaná jím naprosto zásadně ovlivnila svůj vlastní život a způsob, jakým ho v nejbližší době povede, a zároveň se zdravotní stav její matky během následné hospitalizace v léčebně dlouhodobě nemocných kvůli rozvíjející se demenci a cukrovce zhoršil natolik, že poškozená nakonec před necelým měsícem zemřela.

5. Ohledně osoby obžalované soud dále zjistil z obsahu z evidence rejstříku trestů (*č. l. 281 a 284 trestního spisu*), z obsahu z evidence přestupků (*č. l. 282 trestního spisu*) a z registru řidičů (*č. l. 279 trestního spisu*), že obžalovaná nebyla přestupkově postihována s výjimkou dvou dopravních přestupků spočívajících v překročení rychlosti, k nimž došlo již v roce 2017. Českými soudy nebyla obžalovaná ani trestně stíhána, byla však rozsudkem soudu v [REDACTED] ze dne 9. 1. 2023, sp. zn. [REDACTED], odsouzena pro řízení vozidla pod vlivem alkoholu či jiné návykové látky, za což jí byl uložen peněžitý trest ve výši 1 500 EUR a trest zákazu řízení na jeden rok, který uplynul dne 8. 1. 2024.
6. K osobě obžalované pak byl vypracován znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie (*č. l. 58-69 trestního spisu*), který MUDr. Tuček, Ph.D., přednesl při hlavním líčení. Z jeho závěrů je zřejmé, že obžalovaná v době jednání, které je jí kladeno za vinu, [REDACTED]

[REDACTED]. Schopnost obžalované v předmětné době rozpoznat společenskou nebezpečnost či škodlivost svého jednání byla zachována a nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by vedly k jejímu snížení. Její schopnost své jednání ovládat pak byla snížena, nikoli však vymizelá. Ovládací schopnost obžalované byla snížena vlivem intoxikace alkoholem, přičemž míra jejího snížení závisí na stupni intoxikace. Při lehké intoxikaci by se jednalo o lehké snížení, při středně těžké až o podstatné snížení. [REDACTED]

[REDACTED]. Pokud však bude střízlivá, nic jí nebude bránit v tom, aby chápala smysl trestního řízení a eventuálně uložený trest nebo ochranné opatření. Vzhledem ke zjištěné závislosti na alkoholu hodnotí znalec pobyt obžalované na svobodě z psychiatrického hlediska jako rizikový, když obžalovaná se může případně trestné činnosti dopouštět v době, kdy bude pod jeho vlivem. Z tohoto důvodu považuje za vhodné uložení ochranné protialkoholní léčby formou ústavní. Zprávami Vazební věznice [REDACTED] (*č. l. 273 trestního spisu*), Generální inspekce bezpečnostních sborů

včetně souvisejících materiálů (č.l. 274-278 *trestního spisu*) a Psychiatrické nemocnice v [REDAKCE] (předložené znalcem při hlavním líčení) má soud za prokázané, že se dne 16. 7. 2024 obžalovaná pokusila během doby trvání vazby [k tomu srov. protokol o zadržení obviněné (č.l. 16-18 *trestního spisu*) a rozhodnutí o vazbě obviněné a související materiály (č.l. 22-36, 295-300 a 322-324 *trestního spisu*)], o [REDAKCE], přičemž ani v tomto případě se nejednalo o [REDAKCE], ale důvodem jednání obžalované byla dle znalce Tučka akutní reakce na stresovou událost, ve které se obžalovaná ocitla.

7. K osobním a rodinným poměrům obžalované soud dále zjistil, že má téměř [REDAKCE] syna [REDAKCE], nar. [REDAKCE], který je v péči pěstounů v [REDAKCE] a s obžalovanou se vídal přibližně jednou za měsíc o víkendu (srov. výpověď obžalované a zpráva Okresního úřadu pro mládež [REDAKCE], [REDAKCE], na č.l. 181-182 *trestního spisu*). Další příbuzné již obžalovaná nemá, neboť s polorodou sestrou není ve styku a matka obžalované, poškozená [REDAKCE], zesnula jak výše uvedeno dne [REDAKCE] (srov. lustrace v CEO). K majetkovým poměrům obžalované soud zjistil, že obžalovaná pracovala před vzetím do vazby jako [REDAKCE] s příjmem přibližně 10 000 Kč měsíčně a pobírala ošetrovné za péči o matku ve výši 4 500 Kč měsíčně. Podle zprávy Stavebního bytového družstva [REDAKCE] včetně nájemní smlouvy (č.l. 270-271 *trestního spisu*) je obžalovaná členkou tohoto družstva s oprávněním užívat byt, v němž má trvalé bydliště.

II. Obhajoba obžalované

8. Svoji obhajobu obžalovaná za situace, kdy svou vinu prohlásila, doznala a litovala svého jednání, založila primárně na zdůraznění okolností rozhodných pro ukládání trestu.
9. V tomto směru poukázala obžalovaná prostřednictvím svého obhájce zejména na okolnosti daného případu a řádnost dosavadního života obžalované, doznání a spolupráci s orány činnými v trestním řízení. Nad svým jednáním pak projevila lítost, uvědomují si jeho závažnost. Z těchto důvodů by trest v jejich případě měl akcentovat spíše výchovný než postihující dopad, a obhajoba proto navrhla za využití ustanovení § 58 trestního zákoníku ukládání trestu odnětí svobody, který nepostihne svobodu obžalované, případně bude alespoň výrazně snížený.
10. S takto vymezenou obhajobou se pak soud vyrovnává v příslušných pasážích rozsudku, přičemž jí do značné míry přisvědčil.

III. Druh a výměra trestu

11. O druhu a výměře trestu pak soud rozhodoval podle zásad uvedených v ustanovení § 39 trestního zákoníku při posouzení existence polehčujících a přitěžujících okolností, jak je definuje ustanovení § 41 a § 42 trestního zákoníku.
12. Za zvlášť závažný zločin vražda podle § 140 odst. 1 trestního zákoníku lze uložit trest odnětí svobody v rozmezí 10 až 18 let.
13. Porovnáním v aplikaci jaktrestame.cz, která shromažďuje výsledky oficiálních soudních statistik, soud zjistil, že za obdobnou trestnou činnost (§ 140 odst. 1 trestního zákoníku), která nebyla v souběhu s jiným trestným činem, bylo v letech 2016 – 2022, postihováno celkem 102 dospělých pachatelů, kteří dosud nebyli trestáni. Nepodmíněným trestem odnětí svobody přitom pachatelé trestné činnosti daných parametrů trestáni v 95 % všech případů (97 pachatelů). Z takto odsouzených pachatelů byl ovšem 52 pachatelům vyměřen trest pod spodní hranici zákonné trestní sazby a dalším 23 pachatelům byl nepodmíněný trest odnětí svobody vyměřen na samé spodní hranici trestní sazby, tedy ve výměře deseti let. Ve zbylých 5 % procentech všech případů (celkem 5 pachatelů) byl pachatelům ukládán podmíněný trest odnětí svobody (2 případy) nebo podmíněný trest odnětí svobody s dohledem (3 případy). Uvedená čísla tedy jednoznačně znamenají, že v naprosto drtivé většině je daná trestná činnost postihována pro svou vysokou závažnost nepodmíněnými tresty odnětí svobody, ale ve více než polovině všech případů (včetně případů

alternativního trestu, tedy ve 57 případech ze 102) je trest vyměřován dosud netrestaným pachatelům srovnatelné trestné činnosti pod dolní hranicí trestní sazby, navíc je z dalšího porovnání patrné, že v další téměř čtvrtině všech případů (23 ze 102) je nepodmíněný trest odnětí svobody vyměřen na samé spodní hranici zákonné trestní sazby. Popsaná statistická data tedy ukazují výrazně nižší využití zákonného rozpětí obecnými soudy při trestání tohoto konkrétního zvláště závažného zločinu.

a. Povaha a závažnost trestného činu

14. Povaha a závažnost trestného činu jsou podle § 39 odst. 2 trestního zákoníku určovány zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou, záměrem nebo cílem.
15. Soud vzal v tomto konkrétním případě při stanovení provizorního trestu přiměřeného ve smyslu ustanovení § 39 odst. 2 trestního zákoníku pouze povaze a závažnosti trestného činu v úvahu ve výroku podrobně popsaná skutková zjištění, z nichž považuje za potřebné zdůraznit zejména následující okolnosti. Chráněný zájem, kterým je v daném případě zájem na ochraně lidského života, byl jednáním obžalované zasažen relativně nižší měrou. Obžalovaná se dopustila jednání kvalifikovaného v základní skutkové podstatě, na druhou stranu už této podobě se jedná o nejzávažnější trestný čin vůbec, soud tedy rozhodně při hodnocení závažnosti jejího jednání nemohl přehlédnout, že se obžalovaná pokusila úmyslně připravit o život jiného člověka. Z hlediska způsobu provedení trestného činu a okolností, za nichž byl spáchán, je podstatné, že ve smyslu ustanovení § 42 písm. h) trestního zákoníku obžalované přitěžuje to, že se jej dopustila vůči osobě blízké a též vůči osobě vysoké věku, a způsobila jí tím újmu na zdraví. Nejzásadnější dopad na posouzení soudem ale mělo v daném případě zjištění, že jedná o trestný čin nedokonaný ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku. Z hlediska toho, do jaké míry se jednání obžalované k dokonání trestného činu přiblížilo, jakož i okolností a důvodů, pro které k jeho dokonání nedošlo, soud hodnotil zjištěné skutečnosti podle § 39 odst. 7 písm. c) trestního zákoníku výrazně ve prospěch obžalované, jelikož vzhledem k tomu, že dušení dle znalce postoupilo teprve do druhého stadia (bezvědomí a křeče), přičemž vzhledem k dalšímu jednání obžalované (stržení sáčku a uvolnění tlaku škrtidla) prakticky nehrozilo, že by dušením provedeným obžalovanou hrozila smrt poškozené. Obžalovaná navíc svého jednání zanechala nejen proto, že se domnívala, že svou matku zabila, ale také z toho důvodu, že se zhrozila svého jednání, načež následně přivolala pomoc. Ve smyslu § 58 odst. 6 trestního zákoníku byly právě tyto skutečnosti spolu se zohledněním dalších zjištění k povaze a závažnosti pokusu daného trestného činu pro soud důvodem k závěru, že by použití trestní sazby odnětí svobody stanovené zákonem bylo pro obžalovanou nepřiměřeně přísné, přičemž je z dále uvedených zjištění k osobě obžalované naprosto patrné, že lze dosáhnout její nápravy i trestem kratšího trvání, přičemž další úvahy k jeho délce jsou rozvedeny níže. Z těchto důvodů bylo na místě obžalované ukládat již s ohledem na povahu a závažnost jejího jednání trest odnětí svobody pod dolní hranicí trestní sazby. Následky daného trestného činu soud hodnotí jako méně škodlivé, a to nejen s ohledem na nedokonání trestného činu, ale především při zohlednění toho, že jednání obžalované nemělo pro poškozenou bezprostředních závažnějších zdravotních následků, ale pouze lehká poranění (srov. lékařské zprávy k osobě poškozené [redacted] a související materiály na *č.l. 244-248 trestního spisu*). Proto se jedná o polehčující okolnost ve smyslu ustanovení § 42 písm. i) trestního zákoníku. Ve vztahu k osobě pachatele (myšleny okolnosti rozhodné pro spáchání trestného činu v daném čase) lze v neprospěch obžalované hodnotit formu zavinění, tedy právě to, že jednala v přímém úmyslu ve smyslu ustanovení § 15 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, což je závěr, který rovněž zahrnuje její prohlášení viny. Skutečnost, že obžalovaná jednala pod vlivem alkoholu, naopak nijak nesnižuje míru zavinění obžalované. Dle znaleckého posudku byly její rozpoznávací schopnosti v době činu zachovalé a ovládací schopnosti znalec hodnotil jako vlivem alkoholu forenzně nevýznamně snížené. Dále již obžalované veškerá výše uvedená zjištění polehčují i v tom směru, že dle § 41 písm. b), e) trestního zákoníku obžalovaná

spáchala daný trestný čin v rozrušení a pod vlivem tíživých rodinných problémů, které si sama nezpůsobila. Z uvedeného plyne, že povahu a závažnost daného trestného činu lze v rámci dané trestní sazby označit celkově označit za mimořádně nízkou. Tomuto zjištění odpovídá jako výchozí provizorní trest odnětí svobody výměra trestu přibližně jednu čtvrtinu pod dolní hranici zákonné trestní sazby, tedy v celkové výměře mezi sedmi a osmi lety.

b. Okolnosti nevztahující se k závažnosti trestné činnosti

16. Dále soud zvažoval jako okolnosti nevztahující se k závažnosti trestné činnosti **okolnosti na straně obžalované** ve smyslu ustanovení § 39 odst. 1 trestního zákoníku a dospěl k následujícím závěrům. Dosavadní způsob života obžalované lze považovat v zásadě za řádný. Obžalovaná nebyla v posledních pěti letech přestupkově postihována a na českém území nebyla nikdy trestně odsouzena. V jednom případě byla trestně postihována německým soudem pro jednání, které zjevně souvisí s její alkoholovou závislostí, ale toto odsouzení lze mít v tuto chvíli za zahlazené. Stíhané jednání se naprosto vymyká jejímu obvyklému životnímu způsobu, což lze považovat za polehčující okolnost ve smyslu ustanovení § 41 písm. p) trestního zákoníku. Z hlediska osobních, rodinných, majetkových a jiných poměrů je podstatné, že obžalovaná žila až dosud zcela stabilizovaně. Její majetková situace je dobrá a je naprosto schopna zajišťovat své hmotné potřeby legálním způsobem, má stabilní a průměrné příjmy a je uživatelem družstevního bytu. Z hlediska možností její nápravy pak je třeba zdůraznit výrazně excesivní charakter jejího současného provinění a vysoce příznivou prognózu její resocializace, pokud obžalovaná zvládne svou alkoholovou závislost. Soud proto nepochybuje o tom, že obžalovaná aktuálně je motivována a zcela jistě i kompetentní k tomu, aby se v budoucnu vystříhala jakékoli trestné činnosti. Dopad trestu do života obžalované bude nepochybně výrazný bez ohledu na jeho přesnou výměru. Obžalované rovněž ve smyslu ustanovení § 41 písm. o) trestního zákoníku polehčuje upřímná lítost nad svým jednáním, kterou lze hodnotit jako zcela validní. Další polehčující okolnosti soud shledal v tom, že obžalovaná sama oznámila svůj čin úřadům ve smyslu § 41 písm. k) trestního zákoníku a ve smyslu ustanovení § 41 písm. l) se přičinila přivoláním rychlé záchranné služby také o odstranění škodlivých následků trestného činu, obžalovaná rovněž napomáhala v objasňování trestné činnosti před soudem ve smyslu ustanovení § 41 odst. m) trestního zákoníku tím, že se doznala, což je další polehčující okolností ve smyslu ustanovení § 41 písm. l) trestního zákoníku. Celkově tak bylo třeba veškerá zjištění k osobě obžalované hodnotit výrazně v její prospěch a jako důvod k uložení výrazně mírnějšího trestu.
17. Pokud jde o další **kontextová zjištění dané trestné činnosti** nezjistil soud ve smyslu ustanovení žádná zásadnější zjištění, která by na uložení trestu měla mít výraznější vliv ve smyslu ustanovení § 38 odst. 3, § 39 odst. 3, 4 a 8 trestního zákoníku, neboť osoba přímo poškozená danou trestnou činností žádný nárok neuplatnila (srov. vyjádření poškozené [REDAKCE] na *č.l. 206-208 trestního spisu*), naopak vystupovala ve prospěch obžalované, a nárok poškozené pojišťovny by měla obžalovaná dle svého prohlášení uhradit. Trestní stíhání trvalo po přiměřenou dobu, vzhledem k dosavadní bezúhonnosti obžalované není třeba zohledňovat předchozí uložené tresty a trestná činnost nebyla páchána se zjištěným motivem.
18. Soud proto konstatuje, že výše uvedená zjištění k osobě obžalované a k širšímu kontextu její trestné činnosti umožňují jako další předběžný závěr učinit ten, že je vzhledem ke shora rozebraným skupinám okolností v případě obžalované na místě výrazné snížení shora uvedeného provizorně vyměřeného trestu odnětí svobody odpovídajícím pouze povaze a závažnosti dané trestné činnosti, a to přibližně o 25 %, tedy přibližně na pět až šest let trestu odnětí svobody pro okolnosti, které se k závažnosti trestné činnosti nevztahují. Tento postup pro mimořádné snížení trestu odnětí svobody umožňuje již shora zmíněná aplikace ustanovení § 58 odst. 6 trestního zákoníku, přičemž zjištění k osobě obžalované přesvědčivě objasňují, že k její nápravě postačí trest kratšího trvání.

c. Rozhodnutí o uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody

19. Dalším krokem úvahy soudu o potrestání obžalované bylo rozhodnutí o tom, zda je namístě v tomto případě rozhodnutí o jejich uvěznění či nikoli. Samotná předběžně stanovená výše výměry trestu odnětí svobody okolo pěti a půl roku samozřejmě napovídá tomu, že v tomto případě je dán silný důvod pro uvěznění obžalované již s ohledem na závažnost jejího jednání. Již samotná výměra trestu bez dalšího neumožňuje uložit trest v jiné než nepodmíněné formě. Na takový závěr by neměla žádného výraznějšího vlivu ani skutečnost, že pro uvěznění neskýtá důvod trestní minulost obžalované. Nad rámec toho pak soud neshledal v tomto případě ani výjimečně silný důvod pro neuplatnění represe vůči obžalované, jak bylo navrhováno obhajobou obžalované. Tímto důvodem nemohla být ani skutečnost, že médiu byly v posledních dvou měsících popsány dva případy, při nichž v případě vraždy či jejího pokusu jejich pachatelům nakonec ukládán soudem podmíněně odložený trest svobody. Podle zveřejněných informací se totiž v těchto dvou případech o seniory vysokého věku (87 let a 94 let), kteří navíc svým jednáním z hlediska motivace primárně řešili situace svých blízkých nikoli vlastní jako právě obžalovaná a mimo to uzavřeli se táním zástupcem vždy dohodu o vině a trestu, kterou soud toliko schvaloval.

d. Prohlášení viny

20. Jak výše uvedeno obžalovaná na počátku hlavního líčení prohlásila svou vinu a během něj opakovaně nad svým jednáním vyjádřila lítost. Prezentovaný procesní postoj v trestním řízení obžalované rovněž výrazně polehčuje, jelikož obžalovaná tak učinila za situace, kdy se od počátku trestního řízení ke svému jednání doznávala. Proto bylo možné jejímu prohlášení viny přisoudit plnou váhu v celkové úvaze o trestu. Soud proto jednoznačně shledal i z tohoto důvodu za oprávněné další upravení provizorně stanoveného trestu snížením nejméně o dalších 25-30 %, tedy na výměru okolo čtyř let trestu odnětí svobody.
21. Vzhledem k tomu, že i toto snížení se již pohybuje výrazně mimo rámec zákonné trestní sazby, bylo nutné pro tento případ aplikovat rovněž ustanovení § 58 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku, neboť soud má za to, že vzhledem k již shora konstatovaným poměrům obžalované a povaze jí spáchané trestné činnosti lze dosáhnout nápravy obžalované, která prohlásila svou vinu i trestem výrazně kratšího trvání, a zároveň, že právě aplikace dvou zákonných důvodů pro mimořádné snížení trestu odůvodňuje dostatečně tak vysokou míru snížení trestu.

e. Uložení trestu

22. Ze všech těchto důvodů měl soud za splněné v daném případě podmínky aplikace mimořádně sníženého trestu odnětí svobody podle § 58 odst. 2 písm. b), odst. 6 trestního zákoníku, v důsledku čehož soud uložil obžalované trest odnětí svobody ve výměře 4 roky. Obžalovaná byla pro výkon tohoto trestu zařazena v souladu s ustanovením § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku do věznice s ostrahou, neboť nebyly splněny podmínky pro zařazení obžalované do věznice se zvýšenou ostrahou.
23. Takový trest měl soud za dostačující a přiměřený za předpokladu doplnění tohoto druhu trestu dále rozebraným ochranným opatřením.

IV. Ochranné opatření

24. Podle § 99 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku může soud uložit ochranné opatření ochranné léčby tehdy, jestliže pachatel, který zneužívá návykovou látku, spáchal trestný čin pod jejím vlivem nebo v souvislosti s jejím zneužíváním.
25. Vedle výše popsaného trestu soud uložil obžalované také ochranné léčení protialkoholní v ústavní formě. Důvodem k uložení tohoto ochranného opatření je především fakt, že obžalovaná je osobou s rozvinutou závislostí na alkoholu v rozhodném stádiu, trestného činu se dopustila pod jejím vlivem, přičemž nebýt tohoto ovlivnění k jejímu jednání by dle znalce Tučka nedošlo. Zároveň znalec hodnotí pobyt obžalované na svobodě z psychiatrického hlediska jako rizikový, jelikož obžalovaná se může případné trestné činnosti dopouštět v době, kdy bude pod vlivem

alkoholu. Soud je na základě těchto zjištění přesvědčen, že zcela nezbytným doplněním uloženého trestu je i ochranné léčení, které poskytne obžalované možnost vyrovnat se svou rozvinutou závislostí, a pokud vyvine dostatečné úsilí i do budoucna abstinovat a tak se de facto vyvarovat i další trestné činnosti. Ústavní formu pak soud zvolil zejména s přihlédnutím k závěrům znalce, který tuto formu léčení hodnotí nezbytnou, byť znalec predikoval, že v této formě nemusí léčba nutně s ohledem na osobnost obžalované probíhat delší dobu.

V. Náhrada škody

26. K trestnímu řízení se řádně a včas připojila poškozená společnost Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky s nárokem na náhradu škody ve výši 55 428 Kč, která přesně odpovídá nákladům vynaloženým na léčení poškozené [REDAKCE] ve smyslu ustanovení § 55 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění (srov. vyjádření poškozené Vojenské zdravotní pojišťovny České republiky s přílohami na č.l. 209-211 a 308-309 trestního spisu). Tento nárok tedy byly odůvodněn újmou, která vznikla poškozené pojišťovně v příčinné souvislosti s jednáním spočívajícím v napadení a poranění poškozené [REDAKCE], které bylo obžalované kladeno za vinu.
27. Podle § 228 odst. 1 trestního řádu, odsuzuje-li soud obžalovaného pro trestný čin, kterým způsobil jinému majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu nebo kterým se na úkor poškozeného bezdůvodně obohatil, uloží mu v rozsudku, aby poškozenému nahradil majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu v penězích nebo aby vydal bezdůvodné obohacení, jestliže byl nárok včas uplatněn (§ 43 odst. 3), nestanoví-li tento zákon jinak; nebrání-li tomu zákonná překážka, soud uloží obžalovanému vždy povinnost k náhradě škody nebo k vydání bezdůvodného obohacení, jestliže je výše škody nebo rozsah bezdůvodného obohacení součástí popisu skutku uvedeného ve výroku rozsudku, jímž se obžalovaný uznává vinným, a škoda v této výši nebyla dosud uhrazena nebo bezdůvodné obohacení nebylo dosud v tomto rozsahu vydáno.
28. Soud uznal obžalovanou vinnou v souladu s podanou obžalobou na základě jejího prohlášení viny, čímž byla postavena na jisto vina obžalované jednáním naplňujícím znaky skutkové podstaty výše uvedeného zločinu, vznik škody poškozené i příčinná souvislost mezi jednáním obžalovaného a vznikem této škody. Proto bylo ve smyslu výše citovaného ustanovení současně rozhodnuto o povinnosti obžalované uhradit poškozené, které se řádně a včas se svými nároky připojila, škodu a trestným činem způsobenou. Vzhledem k tomu, že dokazováním v hlavním líčení byla výše škodního nároku bezpečně prokázána, a to ohledně nákladů léčení [REDAKCE] v době od 6. 4. do 12. 4. 2023 výše označenými listinnými důkazy, vyhověl soud nárokům poškozené pojišťovny zcela dle výše a důvodů, s nimiž se k trestnímu řízení připojila. Obžalovaná navíc v hlavním líčení před soudem deklarovala svou ochotu způsobenou škodu uhradit, a dohodnout se za tímto účelem s poškozenou na splátkovém kalendáři.
29. Rozhodnutí podle § 228 odst. 1 trestního řádu je vykonatelným titulem, poškozená se tedy poučuje o tom, že se může domáhat své pohledávky cestou exekuce.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **přípustné odvolání do osmi dnů** od doručení opisu rozsudku prostřednictvím Krajského soudu v Českých Budějovicích k Vrchnímu soudu v Praze.

Rozsudek může odvoláním napadnout

- a) státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku
- b) obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se jej přímo dotýká
- c) poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody pro nesprávnost výroku o náhradě škody

Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může ho napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

Shodu s prvopisem potvrzuje Renata Pospíšilová

V neprospěch obžalovaného může rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce, toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody má toto právo též poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody.

Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh, a to ve lhůtě, v níž může podat odvolání obžalovaný. Státní zástupce tak může učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný omezen ve svéprávnosti, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho opatrovník a obhájce.

Odvolání musí být ve lhůtě, v níž je lze podat, nebo v další lhůtě stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně odůvodněno, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda ho podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo neprospěch obžalovaného.

Právo podat odvolání nepřísluší tomu, kdo se ho výslovně vzdal. Odvolání je nutno podat ve **třech** vyhotoveních.

České Budějovice 24. října 2024

Mgr. Ondřej Kubů, v. r.
předseda senátu